HADIA CSE Khutba Notes (09.11.2018)

നബിദിനാഘോഷം നല്ല ബിദ്അത്ത്

'മൗലിദാഘോഷം ബിദ്അത്തായത് കൊണ്ട് ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്'. ഓരോ റബീഉൽ അവ്വലിലും സമൂഹത്തിന്റെ ചില കോണുകളിൽ നിന്ന് ഉയർന്നു കേൾക്കുന്ന വാദമാണിത്. പ്രസ്തുത അവകാശവാദത്തിന്റെ നിജസ്ഥിതിയാണ് ഇന്ന് നാം പഠിക്കാൻ പോകുന്നത്.

ആദ്യമായി എന്താണ് ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ട ബിദ്അത്ത് എന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കുക. നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിലെ മിക്കയാളുകളും ധരിച്ചുവച്ചിരിക്കുന്നത് പ്രവാചകർ (സ്വ) കാണിച്ചുതരാത്ത എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ബിദ്അത്താണെന്നാണ്. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ല; ഇമാം ശാഫിഈ (റ) പറയുന്നു:

قال الشافعي: المحدثات من الامور ضربان: ما أحدث يخالف كتابا أو سنة أو أثرا أو إجماعا، فهذه البدعة ضلالة، وما أحدث من الخير لا خلاف فيه لواحد من هذا، فهذه محدثة غير مذمومة، قد قال عمر في قيام رمضان: نعمت البدعة هذه، يعني أنها محدثة لم تكن، وإذ كانت فليس فيها رد لما مضى (تهذيب الاسماء و اللغات للنووي) وَجَاءَ عَنْ الشَّافِعِيّ أَيْضًا مَا أَخْرَجَهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي مَنَاقِبه قَالَ " الْمُحْدَثَات ضَرْبَانِ مَا أُحْدِث يُخَالِف كِتَابًا أَوْ سُنَّة أَوْ أَثَرًا أَوْ إِجْمَاعًا فَهَذِهِ بِدْعَة الضَّلَال ، وَمَا أُحْدِث مِنْ الْخَيْر لَا يُخَالِف شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ فَهَذِهِ مُحْدَثَة غَيْر مَذْمُومَة " (فتح الباري)

പ്രവാചകന് ശേഷം ഉണ്ടായ കാര്യങ്ങൾ രണ്ടു വിധമുണ്ടെന്നും അവയിൽ ശരീഅത്തിനോട് എതിരാവുന്നവ മാത്രമാണ് ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടതെന്നും മഹാനവർകളുടെ പ്രസ്താവനയിൽ നിന്ന് പകൽവെളിച്ചം പോലെ വ്യക്തമാണ്. ഇമാം ശാഫിഈ (റ) മാത്രമല്ല, കഴിഞ്ഞുപോയ ഏതാണ്ട് എല്ലാ പണ്ഡിതൻമാരും ബിദ്അത്തിനെ ഇങ്ങനെയാണ് നിർവചിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഉദാഹരണത്തിന് ഇമാം ഗസ്സാലി (ഇഹ്‌യാഉ ഉലൂമിദ്ദീൻ), ബദ്റുദ്ദീനിൽ ഐനി (ഉംദത്തുൽ ഖാരി 25:27), ഇസ്സുദ്ദീൻ ബിൻ അബ്ദിസ്സലാം, ഇബ്നുൽഅറബി, ഇമാം നവവി (ശറഹു മുസ്‌ലിം 6:154), ഇബ്നു ഹജറിൽ അസ്ഖലാനി (ഫത്ഹുൽ ബാരി 4:318, 13:266), ഇമാം ഖസ്ത്വല്ലാനി (ഇർശാദുസ്സാരി 15: 272), അബൂ സുലൈമാൻ അൽഖത്വാബി (മആലിമുസ്സുനൻ), ഉമർ തഫ്താസാനി (ശറഹുൽ മഖാസ്വിദ്), ഇബ്നു അബ്ദിൽ ബർറ് (ഇസ്തിദ്കാർ), ഇബ്നു റജബിൽ ഹമ്പലി (ജാമിഉൽ ഉലൂമി വൽഹികം), ഇമാം സുയൂത്വി (മിസ്ബാഹു സ്സുജാജ്), ശൗകാനി (നൈലുൽ ഔതാർ 3:60), ശാഹ് അബ്ദുൽ അസീസ് അദ്ദഹ്‌ലവി (അശിഅത്തുല്ലംആത്ത്).

يقول عُمر التَفْتازاني : لا يعرفون أن البدعة المذمومة هو المحدث في الدين من غير أن يكون في عهد الصحابة والتابعين ولا دل عليه الدليل الشرعي ومن الجهلة من يجعل كل أمر لم يكن في زمن الصحابة بدعة مذمومة وإن لم يقم دليل على قبحه تمسكا بقوله عليه الصلاة والسلام إياكم ومحدثات الأمور ولا يعلمون أن المراد بذلك هو أن يجعل في الدين ما ليس منه عصمنا الله من اتباع الهوى وثبتنا على اقتفاء الهدى بالنبي وآله (شرح المقاصد)

يقول ابو سليمان محمد بن احمد الخطابي : وقوله كل محدثة بدعة فإن هذا خاص في بعض الأمور دون بعض وكل شيء أحدث على غير أصل من أصول الدين وعلى غير عياره وقياسه . وأما ما كان منها مبنياً على قواعد الأصول ومردود إليها فليس ببدعة ولا ضلالة والله أعلم (معالم السنن شرح ابي داوود)

يقول ابن عبد البر : وأما قول عمر نعمت البدعة في لسان العرب اختراع ما لم يكن وابتداؤه فما كان من ذلك في الدين خلافا للسنة التي مضى عليها العمل فتلك بدعة لا خير فيها وواجب ذمها والنهي عنها والأمر باجتنابها وهجران مبتدعها إذا تبين له سوء مذهبه وما كان من بدعة لا تخالف أصل الشريعة والسنة فتلك نعمت البدعة كما قال عمر لأن أصل ما فعله سنة (الاستذكار لابن عبد البر)

HADIA CSE Khutba Notes (09.11.2018)

നബിദിനാഘോഷം നല്ല ബിദ്അത്ത്

يقول الامام الغزالي : فليس كل ما أبدع منهيا بل المنهي بدعة تضاد سنة ثابتة وترفع أمرا من الشرع مع بقاء علته بل الإبداع قد يجب في بعض الأحوال إذا تغيرت الأسباب (احياء علوم الدين) بدر الدين العيني : والبدعة في الأصل أحداث أمر لم يكن في زمن رسول الله ثم البدعة على نوعين إن كانت مما يندرج تحت مستحسن في الشرع فهي بدعة حسنة وإن كانت مما يندرج تحت مستقبح في الشرع فهي بدعة مستقبحة (عمدة القاري)

ചുരുക്കത്തിൽ പിൽക്കാലത്ത് ഉണ്ടായ കാര്യങ്ങളിൽ ശരീഅത്തിനോട് എതിരായവ മാത്രമാണ് ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടത്. അല്ലാത്തവ ചെയ്യാമെന്ന് മാത്രമല്ല, അതിന് കൂലി ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. കാരണം പ്രവാചകര്‍ (സ്വ) പറഞ്ഞു:

عَنْ جَرِيرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- :« مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً عُمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ غَيْرِ أَنْ يُنْقَصَ مِنْ أَجْرِهِ شَىْءٌ ، وَمَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ وِزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ غَيْرِ أَنْ يُنْقَصَ مِنْ أَوْزَارِهِ شَىْءٌ » (صحيح مسلم) (مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَام سُنَّةَ حَسَنَة فَلَهُ أَجْرهَا) اِلَى آخِره ، فِيهِ : الْحَثّ عَلَى الِابْتِدَاء بِالْخَيْرَاتِ وَسَنّ السُّنَن الْحَسَنَات ، وَالتَّحْذِير مِنْ اِخْتِرَاع الْأَبَاطِيل وَالْمُسْتَقْبَحَات ، وَسَبَب هَذَا الْكَلَام فِي هَذَا الْحَدِيث أَنَّهُ قَالَ فِي أَوَّله : (فَجَاءَ رَجُل بِصُرَّةٍ كَادَتْ كَفُّهُ تَعْجِزُ عَنْهَا ، فَتَتَابَعَ النَّاس) وَكَانَ الْفَضْل الْعَظِيم لِلْبَادِي بِهَذَا الْخَيْر ، وَالْفَاتِح لِبَابِ هَذَا الْإِحْسَان . وَفِي هَذَا الْحَدِيث تَخْصِيص قَوْله صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : " كُلّ مُحْدَثَة بِدْعَة وَكُلّ بِدْعَة ضَلَالَة " ، وَأَنَّ الْمُرَاد بِهِ الْمُحْدَثَات الْبَاطِلَة وَالْبِدَع الْمَذْمُومَة ، وَقَدْ سَبَقَ بَيَان هَذَا فِي كِتَاب صَلَاة الْجُمُعَة ، وَذَكَرْنَا هُنَاكَ أَنَّ الْبِدَع خَمْسَة أَقْسَام : وَاجِبَة وَمَنْدُوبَة وَمُحَرَّمَة وَمَكْرُوهَة وَمُبَاحَة (شرح مسلم للنووي)

البدعة بِدْعَتَان : بدعة هُدًى وبدعة ضلال فما كان في خلاف ما أمَر اللّه به ورسوله صلى اللّه عليه وسلم فهو في حَيِّز الذّم والإنكار وما كان واقعا تحت عُموم ما نَدب اللّه إليه وحَضَّ عليه الله أو رسوله فهو في حيز المدح وما لم يكن له مثال موجود كنَوْع من الجُود والسخاء وفِعْل المعروف فهو من الأفعال المحمودة ولا يجوز أن يكون ذلك في خلاف ما وَردَ الشرع به لأن النبي صلى اللّه عليه وسلم قد جَعل له في ذلك ثوابا فقال [من سَنّ سُنة حسَنة كان له أجْرها وأجرُ من عَمِل بها] وقال في ضِدّه [ومن سنّ سُنة سيّئة كان عليه وِزْرُها وَوِزْرُ من عَمِل بها] وذلك إذا كان في خلاف ما أمر اللّه به ورسوله صلى اللّه عليه وسلم . ومن هذا النوع قولُ عمر رضي اللّه عنه : نِعْمَت البدعة هذه ابن الاثير في النهاية في غريب الاثرو الحديث)

ചിലപ്പോൾ ഇത്തരം നല്ല ബിദ്അത്തുകൾ ഉണ്ടാക്കൽ നിർബന്ധമാവുകയും ചെയ്യും. ഇസ്സുദ്ദീൻ ബിൻ അബ്ദിസ്സലാം തന്റെ ഖവാഇദുൽ അഹ്കാം ഫീ മസ്വാലിഹിൽ അനാം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇക്കാര്യം ഉദാഹരണ സഹിതം വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

فصل: في البدع

البدعة فعل ما لم يعهد في عصر رسول الله صلى الله عليه وسلم. وهي منقسمة إلى: بدعة واجبة، وبدعة محرمة، وبدعة مندوبة، وبدعة مكروهة، وبدعة مباحة، والطريق في معرفة ذلك أن تعرض البدعة على قواعد الشريعة: فإن دخلت في قواعد الإيجاب فهي واجبة، وإن دخلت في

HADIA CSE Khutba Notes (09.11.2018)

നബിദിനാഘോഷം നല്ല ബിദ്അത്ത്

قواعد التحريم فهي محرمة، وإن دخلت في قواعد المندوب فهي مندوبة، وإن دخلت في قواعد المكروه فهي مكروهة، وإن دخلت في قواعد المباح فهي مباحة، وللبدع الواجبة أمثلة.
أحدها: الاشتغال بعلم النحو الذي يفهم به كلام الله وكلام رسوله صلى الله عليه وسلم، وذلك واجب لأن حفظ الشريعة واجب ولا يتأتى حفظها إلا بمعرفة ذلك، وما لا يتم الواجب إلا به فهو واجب. المثال الثاني: حفظ غريب الكتاب والسنة من اللغة. المثال الثالث: تدوين أصول الفقه. المثال الرابع: الكلام في الجرح والتعديل لتمييز الصحيح من السقيم، وقد دلت قواعد الشريعة على أن حفظ الشريعة فرض كفاية فيما زاد على القدر المتعين، ولا يتأتى حفظ الشريعة إلا بما ذكرناه.
وللبدع المحرمة أمثلة. منها: مذهب القدرية، ومنها مذهب الجبرية، ومنها مذهب المرجئة، ومنها مذهب المجسمة، والرد على هؤلاء من البدع الواجبة.
وللبدع المندوبة أمثلة. منها: إحداث الربط والمدارس وبناء القناطر، ومنها كل إحسان لم يعهد في العصر الأول، ومنها: صلاة التراويح، ومنها الكلام في دقائق التصوف، ومنها الكلام في الجدل في جمع المحافل للاستدلال على المسائل إذا قصد بذلك وجه الله سبحانه وللبدع المكروهة أمثلة. منها: زخرفة المساجد، ومنها تزويق المصاحف، وأما تلحين القرآن بحيث تتغير ألفاظه عن الوضع العربي، فالأصح أنه من البدع المحرمة. والبدع المباحة أمثلة. منها: المصافحة عقيب الصبح والعصر، ومنها التوسع في اللذيذ من المآكل والمشارب والملابس والمساكن، ولبس الطيالسة، وتوسيع الأكمام (قواعد الاحكام في مصالح الانام).

ഇപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതും സർവാംഗീകൃതവുമായ നിരവധി അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ ഇന്നും ലോക മുസ്‌ലിംകൾക്കിടയിൽ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. പ്രവാചകർ (സ്വ) കാണിച്ചു തന്ന കാര്യങ്ങൾ മാത്ര മേ ചെയ്യാവൂ എന്ന് വന്നാൽ പിന്നെ എങ്ങനെയാണ് ഇവയത്രയും ഇക്കാലംവരെ നിരാക്ഷേപം നിലനിന്നത്?

അബൂബക്ർ (റ) നടപ്പിലാക്കിയ ഖുർആൻ ക്രോഡീകരണം, ഉമർ (റ) തറാവീഹിന്റെ വിഷയ ത്തിൽ സ്വീകരിച്ച പരിഷ്കരണം, ഉസ്മാൻ (റ) ആരംഭിച്ച വെള്ളിയാഴ്ചയിലെ രണ്ടാം ബാങ്ക് തുടങ്ങിയവ ഉദാരഹണങ്ങളാണ്. ഇവ പ്രവാചകർ (സ്വ) പഠിപ്പിച്ച കാര്യങ്ങളാണെന്ന് ചിലർ വാ ദിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും വസ്തുത അങ്ങനെയല്ലെന്ന് പണ്ഡിതൻമാർ പഠിപ്പിക്കുന്നു.

ومن ذلك جمع المصحف في كتاب واحد توقف فيه زيد بن ثابت وقال لأبي بكر وعمر رضي الله عنهما كيف تفعلان ما لم يفعله النبي صلى الله عليه و سلم ثم علم أنه مصلحة فوافق على جمعه وقد كان النبي صلى الله عليه و سلم يأمر بكتابة الوحي ولا فرق بين أن يكتب مفرقا أو مجموعا بل جمعه صار أصلح (جامع العلوم و الحكم)

ومن هذا النوع قولُ عمر رضي اللّه عنه : نِعْمَت البدعة هذه . لمَّا كانت من أفعال الخير وداخلة في حيز المدح سماها بدعة ومَدَحها لأن النبي صلى اللّه عليه وسلم لم يَسَنَّها لهم وإنما صلاّها لَياليَ ثم تَرَكَها ولم يحافظ عليها ولا جَمع الناسَ لها ولا كانت في زمن أبي بكر وإنما عمر رضي اللّه عنه جمع الناس عليها ونَدَبهم إليها فبهذا سمّاها بدعة وهي على الحقيقة سُنَّة لقوله صلى اللّه عليه وسلم [عليكم بسُنَّتي وسنَّة الخلفاء الراشِدين من بعْدي] وقوله [اقتَدُوا باللذين من بعدي أبي بكر وعمر] وعَلَى هذا التأويل يُحمل الحديث الآخر [كل مُحْدَثة بدعةٌ] إنما يريد ما خالف

HADIA CSE Khutba Notes (09.11.2018)

നബിദിനാഘോഷം നല്ല ബിദ്അത്ത്

أصول الشريعة ولم يوافق السُّنَّة . وأكثر ما يُستعمل المبْتدَع عُرفا في الذمّ (النهاية في غريب الاثر لابن اثير)

عن السائب قال كان النداء يوم الجمعة أوله إذا جلس الإمام على المنبر على عهد النبي {صلى الله عليه وسلم} وأبي بكر وعمر فلما كان عثمان وكثر الناس زاد النداء الثالث على الزوراء (صحيح البخاري)

ഇക്കാര്യം ഇമാം ഖസ്ത്വല്ലാനി (ഇർശാദുസ്സാരി), ഇബ്നു തയ്മിയ്യ (ഇഖ്തിളാഉ സ്വിറാത്തിൽമുസ്തഖീം 2:95), ഇസ്തിദ്കാർ (5:153), സുർഖാനി തുടങ്ങിയ നിരവധി പണ്ഡിതരും ഗ്രന്ഥങ്ങളും വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇവിടെ ഉയർന്നുവരാവുന്ന ഒന്ന് രണ്ട് സംശയങ്ങൾ കൂടി സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പ്രഥമമായി പ്രവാചകന്റെ വിശുദ്ധ ഹദീസിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് എല്ലാ ബിദ്അത്തും പിഴച്ചതാണെന്നാണല്ലോ?

മറുപടി ഇമാം നവവി (റ) പറയുന്നു:

قَوْله صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (وَكُلّ بِدْعَة ضَلَالَة)
هَذَا عَامّ مَخْصُوص ، وَالْمُرَاد غَالِب الْبِدَع . قَالَ أَهْل اللُّغَة : هِيَ كُلّ شَيْء عُمِلَ عَلَى غَيْر مِثَال سَابِق . قَالَ الْعُلَمَاء : الْبِدْعَة خَمْسَة أَقْسَام : وَاجِبَة ، وَمَنْدُوبَة وَمُحَرَّمَة ، وَمَكْرُوهَة ، وَمُبَاحَة . فَمِنْ الْوَاجِبَة : نَظْم أَدِلَّة الْمُتَكَلِّمِينَ لِلرَّدّ عَلَى الْمَلَاحِدَة وَالْمُبْتَدِعِينَ وَشِبْه ذَلِكَ . وَمِنْ الْمَنْدُوبَة : تَصْنِيف كُتُب الْعِلْم ، وَبِنَاء الْمَدَارِس وَالرُّبُط وَغَيْر ذَلِكَ . وَمِنْ الْمُبَاح : التَّبَسُّط فِي أَلْوَان الْأَطْعِمَة وَغَيْر ذَلِكَ . وَالْحَرَام وَالْمَكْرُوه ظَاهِرَانِ . وَقَدْ أَوْضَحْت الْمَسْأَلَة بِأَدِلَّتِهَا الْمَبْسُوطَة فِي تَهْذِيب الْأَسْمَاء وَاللُّغَات ، فَإِذَا عُرِفَ مَا ذَكَرْته عُلِمَ أَنَّ الْحَدِيث مِنْ الْعَامّ الْمَخْصُوص (شرح مسلم للنووي)

രണ്ട്, മറ്റൊരു പ്രശസ്തമായ ഹദീസിനെപ്പറ്റി ഇബ്നു ഹജർ (റ) പറയുന്നു:

و " المحدثات " بفتح الدال جمع محدثة والمراد بها ما أحدث، وليس له أصل في الشرع ويسمى في عرف الشرع " بدعة " وما كان له أصل يدل عليه الشرع فليس ببدعة، فالبدعة في عرف الشرع مذمومة بخلاف اللغة فإن كل شيء أحدث على غير مثال يسمى بدعة سواء كان محمودا أو مذموما، وكذا القول في المحدثة وفي الأمر المحدث الذي ورد في حديث عائشة " من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد " (فتح الباري)

മൂന്നാമത്തെ സംശയം, ഒറ്റപ്പെട്ട പണ്ഡിതൻമാർ എല്ലാ ബിദ്അത്തുകളും തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണെന്ന രൂപത്തിലുള്ള പരാമർശം നടത്തിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഉദാഹരണം ഇമാം ശാത്വിബി.

فالبدعة إذن عبارة عن طريقة في الدين مخترعة تضاهي الشرعية يقصد بالسلوك عليها المبالغة في التعبد لله سبحانه (كتاب الاعتصام)

HADIA CSE Khutba Notes (09.11.2018)

നബിദിനാഘോഷം നല്ല ബിദ്അത്ത്

ഇത് സാങ്കേതികാർത്ഥത്തിലുള്ള ബിദ്അത്തിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥം മുഴുവൻ കണ്ണോടിച്ചാൽ ഇക്കാര്യം മനസ്സിലാകും. ഉദാഹരണത്തിന് അദ്ദേഹം ഒരിടത്ത് പറയുന്നു: പ്രവാചകന്റെ കാലശേഷം ഉണ്ടായ വ്യാകരണശാസ്ത്രം മുതലായവ ഒന്നും ബിദ്അത്ത് അല്ല (ഇഅ്തിസ്വാം 153). എന്നാൽ ഭാഷയിൽ ഇതിന് ബിദ്അത്ത് എന്ന് പറയാമല്ലോ. അപ്പോൾ, ബിദ്അത്ത് കൊണ്ട് ഇമാം ശാത്വിബി ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് സാങ്കേതിക അർഥമാണ്. അതു മുഴുവൻ പിഴച്ചതു തന്നെയാണല്ലോ. ഇക്കാര്യം മറ്റു പണ്ഡിതൻമാരും പറയുന്നുണ്ട്. ഇതേ വ്യാഖ്യാനമാണ് ഇമാം മാലിക് (റ)വിന്റെയും ഇബ്നു ഉമർ (റ)വിന്റെയും വാക്കുകൾക്ക് നൽകേണ്ടത്.

يقول الامام مالك : "من ابتدع في الإسلام بدعة يراها حسنة فقد زعم أن محمدا خان الرسالة، لأن الله يقول: {الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ} ، فما لم يكن يومئذ دينا فلا يكون اليوم دينا".

عن نافع ، عن ابن عمر قال : « كل بدعة ضلالة ، وإن رآها الناس حسنة » (بيهقي)

കാരണം, ഇതേ ഇബ്നു ഉമർ (റ) പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്:

عَنْ مُجَاهِدٍ قَالَ " دَخَلْت أَنَا وَعُرْوَة بْن اَلزُّبَيْر اَلْمَسْجِد فَإِذَا عَبْد اَللَّه بْن عُمَر جَالِسٌ إِلَى حُجْرَة عَائِشَة وَإِذَا نَاس يُصَلُّونَ اَلضُّحَى ، فَسَأَلْنَاهُ عَنْ صَلَاتِهِمْ فَقَالَ : بِدْعَة " . وَرَوَى اِبْن أَبِي شَيْبَة بِإِسْنَادٍ صَحِيح عَنْ اَلْحَكَمِ بْن اَلْأَعْرَجِ عَنْ اَلْأَعْرَجِ قَالَ : سَأَلْتُ اِبْن عُمَر عَنْ صَلَاةِ اَلضُّحَى فَقَالَ : بِدْعَةٌ وَنِعْمَتْ اَلْبِدْعَة (فتح الباري)

ഇനി നാം ചിന്തിക്കുക, മൗലിദാഘോഷം പിൽക്കാലത്ത് ഉണ്ടായതാണെങ്കിൽ പോലും എന്താണ് അതിൽ ശരീഅത്തിന് നിരക്കാത്തതായി ഉള്ളത്? ഒന്നുമില്ല, അതുകൊണ്ടാണ് ഇബ്നു ഹജർ ഹൈതമി, അബൂശാമ, ഇമാം സുയൂത്വി (റ) തുടങ്ങിയ വലിയ പണ്ഡിതൻമാർ മൗലിദിനെ നല്ല ബിദ്അത്തുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിനെ പിഴച്ച ബിദ്അത്ത് ആക്കിയ ഇമാം ഫാകിഹാനിയെപ്പോലെയുള്ളവർക്ക് അവർ മറുപടി നൽകുകയും ചെയ്തു.

ഖുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com I www.hadia.in

For any clarification: Mob: 9496445823